

Handläggare
Nicole Nyholm
Telefon: 08-508 05 905**Till**
Hässelby- Vällingby
stadsdelsnämnd
2023-04-27

Svar på skrivelse från Liberalerna angående Statens institutionsstyrelse

Svar på skrivelse, Dnr HV 2023/190

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på Liberalernas skrivelse angående justitieombudsmannens (JO) kritik gällande bristfällig vård och kötider på statens institutionsstyrelse (SIS) och dess påverkan för stadsdelen.

Sammanfattning

I inkommen skrivelse från Liberalerna ställs frågan till förvaltningen hur stadsdelen påverkats av kötiderna och platsbristen hos SIS samt om det funnits ungdomar i stadsdelsområdet som skulle behövt SIS-placering men som fått vänta eller inte kunnat få det. I skrivelsen lyfts frågan om hur det sett ut med kötider både i närtid sedan årsskiftet men också under föregående år. Förvaltningens uppfattning är att kötid förekommer men att en plats oftast kan beredas inom en vecka.

I skrivelsen lyfts även en fråga gällande hur stadsdelen påverkats av de kvalitetsbrister JO påtalat. Förvaltningen har inte kunnat konstatera några brister i vårdens utförande i ärenden där SIS-placering varit eller är aktuellt. Förvaltningen kan således inte uttala sig om något samband mellan bristande kvalitet av vård och utfall i individärenden. Däremot kan en generell analys göras av bristande kvalitet i utförande av vårdinsatser. På sikt skulle den typ av brister som beskrivs kunna leda till ytterligare kostnader för stadsdelen samt medföra att ungas vårdbehov inte möts.

Ärendet

I skrivelsen från Liberalerna framför de oro avseende den kritik JO lyft fram om den platsbrist som råder på SIS. Vidare framkommer att kvaliteten på samhällsvården i sig är högst undermålig. Det kan

inte beskrivas som något annat än ett haveri för samhällsvården av barn och unga i Sverige beskriver Liberalerna.

Jämställdhetsanalys

De påtalade bristerna av kvalitet på vården samt kötider bedöms ha en negativ påverkan på de unga i behov av stöd oavsett könstillhörighet. Förvaltningen fattar beslut om insatser utifrån identifierade behov där könstillhörighet inte skall vara en påverkande faktor i bedömning och beslut.

Barnets rätt och barnkonsekvensanalys

Utifrån den kritik som framförts av JO gentemot SIS skulle rådande brister kunna antas medföra konsekvenser för de unga som berörs både på kort och lång sikt. Förvaltningen är införstådd i att för de unga som eventuellt inte kan beredas rätt vård inom skälig tid kan kötiderna få en negativ inverkan på de ungas förutsättningar att bryta kriminalitet och annat normbrytande beteende. Om beslut om SIS-placering fattas är det ofta avgörande att vården kan initieras omgående och en fördröjning kan således få negativa konsekvenser för den unges hälsa och utveckling. Om ingen förändring sker och nämnden behöver bevilja andra insatser än SIS, även i de fall där placering på SIS bedöms vara förenligt med den unges bästa, riskerar unga att eventuellt inte få tillgång till den vård som bäst hade kunnat möta deras vårdbehov.

Nationella minoriteter

Att utförligt analysera hur nationella minoriteter påverkas av ovan är ej relevant för att besvara skrivelsen. Om ungdomar inom stadsdelen är i behov av vård i form av placering på SIS skall bedömning och beslut inte påverkas av om den unge tillhör en nationell minoritet. Den unge har samma rättigheter och bedöms således påverkas på samma sätt som alla andra unga inom stadsdelen med liknande vårdbehov.

Äldrevänlig stad

Det är ej relevant för ärendet att skriva en analys utifrån detta perspektiv.

Ärendets beredning

Detta ärende har sammanställts inom avdelningen barn och unga.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Som svar på Liberalernas skrivelse avseende den allvarliga kritik Justitieombudsmannen (JO) riktat mot Statens institutionsstyrelse (SIS), anför Hässelby Vällingby Stadsdelsförvaltning följande;

Förvaltningen ser den kritik JO framfört som oroande då unga i behov av samhällets yttersta stöd behöver få tillgång till insatser av hög kvalitet. Vi har dock inte kunnat konstatera några sådana

allvarliga brister som JO påtalat i utförandet av de aktuella placeringar förvaltningen har haft.

Under första kvartalet 2023 finns inga registrerade avvikelser i form av ej verkställda beslut av SIS-placeringar. Om ett scenario uppstår där bedömning om att behov av placering på SIS är nödvändigt för att säkerställa skydd för en ungdom eller ung vuxen och en plats inte kan beredas på SIS med anledning av platsbrist, åligger det förvaltningen som huvudman att tillgodose behovet på annat vis, exempelvis genom placering på HVB.

Detta kan medföra konsekvenser utifrån att det alternativa vårdalternativet inte nödvändigtvis har de förutsättningar som krävs för att kunna möta vårdbehovet hos den unge men ändå är ett bättre alternativ än att inte agera och bevilja placering i alternativ form. Förvaltningen har överlag ett bra samarbete med SIS, en plats kan dock sällan beredas samma dag som förvaltningen påtalat behovet. En plats kan oftast säkerställas inom en vecka, vilket är för lång tid. Ibland har det tagit upp till två-tre veckor, detta har varit bekymmersamt i de fall där förvaltningen behövt placera på annat boende i avvaktan. Ungdomen har då kunnat avvika flera gånger och upprepade handräckningar av polis har behövts, vilket vi ser mycket allvarligt på.

Det är för förvaltningen svårt att uttala sig om kvaliteten av vården och hur Hässelby-Vällingby specifikt påverkats. Förvaltningen har inte några konkreta exempel på missförhållanden och brister i kvalitet hos SIS. Det kan dock antas att om brister i vårdens utförande är av allvarlig grad, så får de konsekvenser för individer tillhörande stadsdelsområdet. Potentiellt skulle bristande kvalitet i vården även kunna innebära ökade kostnader för förvaltningen då placeringar på SIS har en hög dygnskostnad. Om vården inte ger väntat resultat kan vårdtiden antas förlängas som ett resultat av bristande kvalitet hos utföraren. Bristfällig vård kan även leda till uppbrott och behov av ytterligare placeringar.

Placeringar följs upp regelbundet av socialsekreterare men i de fall måluppfyllelse inte sker inom förväntat tidsförlopp är det svårt att härleda uteblivet resultat till SIS och vårdens utförande då det likväl kan vara faktorer kopplade till individen som ligger till grund för bristande måluppfyllelse. Förvaltningen betonar att de ärenden där SIS-placering varit nödvändig är av komplex karaktär. Därav bedöms behov av kontinuerlig kompetensutveckling inom SIS-verksamheter föreligga. Förvaltningen genomför regelbundna uppföljningar av vårdformen och särskilt fokus kommer att läggas på det även fortsättningsvis med anledning av den kritik JO framfört.

Fredrik Skoglund
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Sofia Björkvall
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse om JO:s kritik mot SIS från Liberalerna.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Skoglund, Tf. stadsdelsdirektör	2023-04-12
Sofia Björkvall, Avdelningschef	2023-04-12